

Screening pentru cancer

Tot ce trebuie să știți

1. CE ESTE UN SCREENING ȘI CUM FUNCȚIONEAZĂ ACESTA?

Screeningul pentru cancer caută cancerul înainte ca o persoană să aibă simptome, deoarece depistarea precoce a bolii oferă opțiuni mai bune de tratament. Dacă medicul dvs. vă sugerează un test de screening, nu vă speriați, nu înseamnă că suspectează cancerul – screening-ul este adesea efectuat ca o măsură de precauție.

Pe baza unor dovezi științifice concludente, în decembrie 2022, Consiliul European a adoptat recomandări privind screening-ul pentru cancer, adresate statelor membre¹ ale UE. În acest context:

- Planul european de combatere a cancerului oferă sprijin statelor membre pentru a se asigura că 90 % din populația UE care se califică pentru screening pentru cancer de sân, de col uterin și colorectal beneficiază de acest tip de screening până în 2025. Recomandările extind, de asemenea, screening-ul organizat pentru cancer la nivelul populației, pentru a include cancerul pulmonar, de prostată și, în anumite circumstanțe, cancerul gastric.
- Misiunea UE privind cancerul oferă sprijin pentru dezvoltarea unor teste de screening mai fiabile, mai puțin invazive și mai accesibile.

Iată cum funcționează screening-ul pentru fiecare tip:

Cancer de sân

Screening recomandat femeilor cu vârste cuprinse între 50 și 69 de ani²

- **Mamogramă** – este o radiografie a sânelor și este cel mai comun tip de screening.
- **Imagistica prin rezonanță magnetică a sânelor (IRM)** – utilizarea IRM trebuie luată în considerare atunci când este adecvată din punct de vedere medical. Folosită împreună cu mamogramele, IRM mamară folosește magneți și unde radio pentru a face imagini ale sânelor.
- **Examen clinic al sânelor** – un examen efectuat de un medic sau de o asistentă medicală, care își folosește mâinile pentru a căuta noduli sau alte modificări.
- **Autocunoașterea sânelor** – este important ca femeile să își verifice periodic sânelor, pentru a detecta orice noduli sau modificări neobișnuite, toate acestea trebuind să fie raportate medicului dvs.

Cancer colorectal

Screening recomandat pentru persoanele cu vârste cuprinse între 50 și 74 de ani

- **Test imunochimic fecal (FIT)** – prin care se examinează scaunul pentru a detecta anomalii. FIT este considerat testul de screening preferat înainte de trimiterea persoanelor pentru colonoscopie de urmărire.
- **Sigmoidoscopie flexibilă** – un tub scurt, subțire, flexibil și iluminat este introdus în rect. Medicul verifică dacă există polipi sau cancer în treimea inferioară a rectului.
- **Colonoscopie** – similară sigmoidoscopiei flexibile, cu excepția faptului că medicul folosește un tub mai lung, subțire, flexibil și iluminat, pentru a verifica dacă există polipi sau cancer în interiorul rectului și al întregului colon.
- **Colonoscopie virtuală** – colono-grafia prin tomografie computerizată (CT), denumită și colonoscopie virtuală, utilizează raze X și computere pentru a produce imagini ale întregului colon.

Cervical

Screening recomandat femeilor cu vârste cuprinse între 30 și 65 de ani

- **Test HPV** – acesta se efectuează pentru a detecta prezența tipurilor de papilomavirus uman (HPV) cu risc ridicat, care pot duce la apariția cancerului de col uterin.
- **Testul Papanicolau** – cunoscut și sub numele de frotiu Papanicolau sau citologie cervicală, colectează celule cervicale pentru a identifica orice modificări legate de HPV, care au potențialul de a evolua către cancer de col uterin dacă nu sunt tratate.
- **Co-test HPV/Papanicolau** – combină testul HPV și testul Papanicolau, permițând detectarea simultană atât a tulpinilor HPV cu risc ridicat, cât și a oricăror modificări ale celulelor cervicale asociate cu infecția HPV.

1 Recomandarea Consiliului privind consolidarea prevenirii prin depistarea precoce: O nouă abordare a UE privind depistarea cancerului, noiembrie 2022.

2 Se propune o limită de vârstă minimă de 45 de ani și o limită de vârstă maximă de 74 de ani.

Gastric

- **Gastroscopie** - denumită și endoscopie superioară, utilizează un tub subțire și flexibil, numit endoscop, pentru a inspecta sistemul digestiv superior. Strategiile de depistare și tratament pentru *Helicobacter pylori* ar trebui avute în vedere în țările sau regiunile cu o incidență ridicată a cancerului gastric.

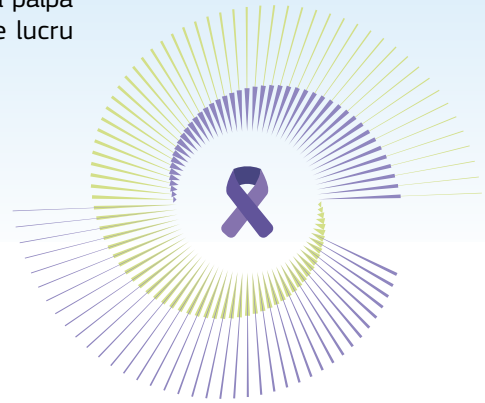
Prostată

- **Testul PSA** – acesta este un test de sânge care măsoară nivelul antigenului specific prostatic (PSA) din sânge. Testul PSA este utilizat în combinație cu o scanare suplimentară de imagistică prin rezonanță magnetică (IRM) ca test de urmărire.
- **Examinarea rectală digitală** – sau DRE, așa cum este cunoscută, este atunci când un doctor introduce un deget cu mănușă și lubrifiat în rectul unui bărbat, pentru a palpa prostata și a detecta orice lucru anormal, cum ar fi cancerul.

Plămân

- **Scanare LDCT** – medicii folosesc o tomografie computerizată cu doză mică (LDCT) a plămânilor pentru a căuta cancer pulmonar. În mod normal, se utilizează pentru persoanele care prezintă un risc mai mare.

2. IMPORTANȚA SCREENING-ULUI

Obiectivul principal al screening-ului pentru cancer este de a minimiza atât incidența bolilor oncologice, cât și ratele de mortalitate. Este incontestabil faptul că măsurile de screening adecvate au redus în mod eficient atât bolile, cât și decesele provocate de cancer în UE și în afara acesteia. Screening-ul vă oferă posibilitatea de a vă identifica și de a vă gestiona problemele de sănătate într-un mod eficient. De asemenea, poate servi la liniștirea dvs. și la confirmarea faptului că nu aveți motive de îngrijorare, așa că asigurați-vă că participați la un screening atunci când sunteți invitat(ă).

Rezultatele anormale ale screening-ului pot necesita teste suplimentare de diagnosticare, pentru a confirma cancerul.

3. CUM SĂ VĂ PREGĂTIȚI PENTRU UN SCREENING

Modalitățile de pregătire pentru un screening pentru cancer diferă în funcție de tipul de screening implicat, cum ar fi postul înainte de colonoscopie. Astfel de detalii ar trebui să vă fie puse la dispoziție înainte de programare.

Ca regulă generală, se recomandă să vă pregătiți la fel ca pentru o consultație standard la medic:

- Purtați haine confortabile
- Practicați o bună igienă
- Pregătiți și notați toate întrebările pe care le aveți

